Lieta Nr. C30435014

Lietvedības Nr.C4350-14/8

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Krēvica

2014.gada 3.septembrī

rakstveida procesā izskatīja civillietu LR Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēraprasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, un

konstatēja:

LR Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācija (turpmāk - prasītājs) iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk - atbildētāja) par parāda piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam kredīta parāda summu EUR 1969,76 apmērā, tai skaitā kredīta pamatsummu EUR 1593,62, kredīta procentus EUR 328,05, līgumsodu EUR 48,09 un tiesas izdevumus EUR 300,16 apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 1999.gada 27.novembrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts Līgums ar mērķi, lai segtu maksu par studijām augstskolā. Saskaņā ar Līguma 3.1.apakšpunktu, pamatojoties uz augstskolas Kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, prasītājs atbildētājai izsniedza studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem Ls 1120,00 apmērā.

Atbildētāja pēc eksmatrikulācijas no Augstskolas neizpildīja Līguma 4.2.2.apakšpunktā noteikto pienākumu un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā nepaziņoja prasītājam par izslēgšanu no studējošo saraksta. Augstskolas 2003.gada 1.oktobra pārskatā „Pārskats par studiju kredīta ņēmējiem, kuri izslēgti no studējošo saraksta 2003./2004. akad. gadā uz 01.10.2003" tika iekļauta informācija, ka 2003.gada 1.augustā atbildētāja izslēgta no studējošo saraksta.

Pamatojoties uz Augstskolas 2003.gada 1.oktobra pārskatā iekļauto informāciju, prasītājs 2003.gada 3.oktobrī atbildētajai nosūtīja vēstuli Nr.1-14/6896 ,,Par studiju kredīta atmaksām", pielikumā pievienojot studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku divos eksemplāros, aicinot atbildētāju parakstīt vienu atmaksas grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājam un uzsākt studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksu.

Atbildētāja ir parakstījusi studiju kredīta atmaksas grafiku un vienu grafika eksemplāru iesniegusi atpakaļ prasītājam, tomēr atbildētāja neņēma vērā parakstīto studiju kredīta atmaksas grafiku saskaņā, ar kuru desmit gadu laikā bija jāveic studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksa, un veica tikai divus maksājumus - 2004.gada 3.februārī un 2005.gada 12.maijā.

Informējot atbildētāju par studiju kredīta saistībām un parāda summu, laika periodā no 2004.gada 27.janvāra līdz 2014.gada 27.februārim prasītājs atbildētājai nosūtīja piecpadsmit vēstules, t.sk. vienu pretenziju - 2005.gada 21.martā pretenziju Nr.I-14/2102/P, kuru atbildētāja saņēma 2005.gada 23.martā, četrus brīdinājumus - 2004.gada 4.novembrī brīdinājumu Nr.1-14/9117/B, kuru atbildētāja saņēma 2004.gada 5.novembrī, 2007.gada 20.februārī brīdinājumu Nr.I-14/429/B, kuru atbildētāja nesaņēma, 2007.gada 26.aprīlī brīdinājumu Nr.I-14/1931/B, 2013.gada 20.jūnijā brīdinājumu NU-J4/1476/B, kuru atbildētāja saņēma 2013.gada 25.jūnijā un desmit informatīvas vēstules „Par studiju kredīta saistībām".

Ņemot vērā, ka atbildētāja neizpildīja Līguma 3.3.1.apakšpunktā noteikto pienākumu - atmaksāt studiju kredīta pamatsummu un procentus desmit gadu laikā, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus,

prasītājs, 2013.gada 7.oktobrī nosūtīja atbildētājai paziņojumu Nr.I-14/2031/B par līguma izbeigšanu sakarā ar termiņa notecējumu, kuru atbildētāja saņēma 2013.gada 10.oktobrī.

Līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā atbildētāja studiju kredīta parāda atmaksai kopā ir pārskaitījusi Ls 134,00 (divi maksājumi veikti 2004.gada 3.februārī un 2005.gada 12.maijā). Saskaņā ar Līguma 3.6.1.apakšpunktu no atbildētājas iemaksātās summas, kā pirmais tika dzēsts saskaņā ar Līguma 6.1.1.apakšpunktu un MK Noteikumu Nr.219 $33.^3$punktu aprēķinātais līgumsods Ls 78,18 apmērā. Kā otrais saskaņā ar Līguma 3.6.2.apakšpunktu tika dzēsts procentu parāds par studiju kredītu lietošanu Ls 55,82 apmērā.

Prasītājs pirms prasības iesniegšanas tiesā ir veicis piemērotā līgumsoda summas pārrēķinu tā, lai līgumsoda summa nepārsniedz 10 procentus no pamatparāda apmēra, līdz ar to kopējā parāda summa tika samazināta un no atbildētājas kopējā piedzenamā parāda summa ir Ls 1384,36 (EUR 1969,76). Par veikto pārrēķinu atbildētāja tika informēta prasītāja 2014.gada 27.februāra vēstulē ,,Par studiju kredīta saistībām līdz 2014.gada 31.janvārim".

MK Noteikumu Nr.219 $33.^6$punktā noteikts, ka līgumsoda apmērs, ko piedzen no kredīta ņēmēja par kredītlīgumā noteikto saistību neizpildi, nepārsniedz 100 procentus no izsniegtās kredīta summas.

Prasītājs uzskata, ka studiju kredīta lietā piemērotā līgumsoda summas apmērs, kas kopumā nepārsniedz 10 procentus no izsniegtās studiju kredīta summas, ir samērīgs un atbilst Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam.

Prasītājs norāda, ka studiju kredīta lietās piemērotā līgumsoda samazināšanu uzsāka tikai 2014.gadā, tādēļ visās pēc 2011.gada 19.janvāra atbildētajai nosūtītajās vēstulēs prasītājs ir noradījis, ka uztur prasību par līgumsoda piedziņu 100 procentu apmērā no izsniegtās studiju kredīta summas.

Prasītājs uzskata, ka ir izpildījis visas savas Līgumā noteiktās saistības pieejamo cilvēkresursu un finanšu resursu ietvaros, izsniedzot atbildētājai studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar Līguma noteikumiem un desmit gadu laikā rakstiski informējot atbildētāju par neizpildītajām saistībām, kā arī piedāvājot iespēju pakāpeniski segt parāda summu, bet atbildētāja nav izpildījusi prasītāja nosūtītajās vēstulēs norādītos prasījumus.

Prasība pamatota uz 1999.gada 9.marta MK noteikumu Nr.86 ,Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18., 33.punktu, MK Noteikumu Nr.219 9.punktu, 16.punktu, 30.1.apakšpunktu, $33.^1$,$33.^3$, $33.^6$punktu, Civillikuma 1574., 1587., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1756., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu un 127.panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$panta pirmo daļu atbildētājai vienlaikus ar prasības pieteikuma norakstu nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2014.gada 20.jūnijam.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniegusi.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots, 2014.gada 27.jūnijā nosūtot paziņojumu.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar lietas materiāliem pievienoto 1999.gada 27.novembra Studiju kredīta līgumu Nr.01549, kas noslēgts starp prasītāju un atbildētāju, prasītājs atbildētājai izsniedza studiju kredītu Ls 280 apmērā gadā.

Saskaņā ar lietas materiālos esošajiem maksājumu uzdevumiem, un izrakstiem no maksājumu uzdevumiem laika periodā no 1999.gada 3.decembra līdz 2003.gada 19.martam prasītājs atbildētājai izsniedza studiju kredītu par kopējo summu EUR 1593,62 (Ls 1120) apmērā.

Saskaņā ar Studiju kredīta līguma 3.3.1.punktu kredīta ņēmējam ir pienākums parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku un uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas; pilnu norēķinu veikt ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus.

No izraksta no Latvijas Universitātes 2003.gada 1.oktobra pārskata par studiju kredīta ņēmējiem, kuri izslēgti no studējošo saraksta 2003/2004. akad. gadā uz 2003.gada 1.oktobri redzams, ka atbildētāja ir izslēgta no studējošo saraksta 2003.gada 1.augustā ar rīkojumu Nr. 3/2298.

Kā redzams no lietas materiāliem, 2003.gada 3.oktobrī prasītājs atbildētājai nosūtījis vēstuli par Nr.1-14/6896 „Par studiju kredīta atmaksām", pievienojot studija kredīta pamatsummas un kredīta procentu 10 gadu atmaksāšanas grafiku. Atbildētāja ir parakstījusi studija kredīta grafiku.

Saskaņā ar Kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanas grafiku atbildētājai kredīta pamatsumma Ls 1120 apmērā un procenti Ls 286 apmērā bija jāatmaksā laika periodā no 2003.gada 10.novembra līdz 2013.gada 10.oktobrim.

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Tiesa atzīst, ka starp pusēm noslēgtais Studiju kredīta līgums atzīstams par aizdevuma līgumu, jo kaut arī atbildētāja nav tieši saņēmusi naudu no prasītāja, naudas līdzekļi pārskaitīti augstskolai par atbildētājas studijām, atbilstoši līguma nosacījumiem.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenams galvenais parāds EUR 1593,62 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti; 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu; 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Līguma 3.2.1. punktā puses vienojušās, ka procentus par kredītu aprēķina, sākot ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas vai divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas; procenti tiek aprēķināti par kredīta neatmaksāto pamatsummu, atbilstoši faktiskajam kredīta izmantošanas kalendāro dienu skaitam, ieskaitot kredīta izmaksas un galīgās atmaksas dienas.

Prasītājs ir aprēķinājis kredīta procentus par laika periodu no 2005.gada 12.maija līdz 2013.gada 1.septembrim EUR 328,05 apmērā, ko atbildētāja nav apstrīdējusi.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenami procenti par kredīta izmantošanu EUR 328,05 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību, tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu; Civillikuma 1720.pantu, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tā kā Studiju kredīta līguma 6.punktu puses ir vienojušās par līgumsodu par kredīta pamatsummas un procentu samaksas kavējumu. Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu EUR 48,09 apmērā par laika periodu no 2005.gada 12.maija līdz 2005.gada 28.septembrim.

Novērtējot līgumsoda apmēru attiecībā pret pamatparādu, tiesa neatzīst līgumsodu par pārmērīgu lielu un netaisnīgu attiecībā pret atbildētāju kā patērētāju, līdz ar to nav pamata tā samazināšanai vai parādnieka atsvabināšanai no pienākuma to maksāt. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājai ir pienākums maksāt līgumsodu par kredīta pamatsummas un procentu samaksas kavējumu EUR 48,09 apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt ne prasītāja norādītos apstākļus prasības pieteikumā, ne parāda summu, ne arī faktu, ka parāds uz prasības izskatīšanas dienu nav samaksāts, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo, bet tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja ir izpildījusi savas saistības pret prasītāju.

Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenams pamatparāds EUR 1593,62 apmērā, nolīgtie kredīta procenti EUR 230,56 apmērā un līgumsods EUR 33,80 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Pie šādiem apstākļiem no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi, kas sastāv no valsts nodevas EUR 295,46 apmērā par prasības iesniegšanu un ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem EUR 4,70 apmērā, kopā EUR 300,16.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta otro daļu, ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājai labprātīgi izpildāms desmit dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 1587., 1651, 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1838., 1934., 1943., 1946.pantu, Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.^{1} , 250. ^{25} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt LR Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu LR Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas Nr.90000737795, galveno parādu EUR 1593,62, kredīta procentus EUR 328,05, līgumsodu EUR 48,09 un tiesas izdevumus EUR 300,16, pavisam kopā EUR 2269,92 (divi tūkstoši divi simti sešdesmit deviņi *euro* 92/100), samaksu veicot Studiju un zinātnes administrācijas Valsts kases kontā Nr.LV61TREL2150174010000.

Noteikt termiņu /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Krēvica